

BOX 3 | เพราะประเทศไทยไม่ใช่แค่กรุงเทพฯ : ความเป็นอยู่ของคนทั่วไทย ไม่มีใครสำคัญน้อยกว่ากัน

ทำไมประเทศไทยไม่ใช่แค่กรุงเทพฯ?

แม้การเติบโตทางเศรษฐกิจจะมีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงเทพฯ ภาคกลาง และภาคตะวันออก สูงถึง 3 ใน 4 ของประเทศ ขณะที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจของภาคเหนือ อีสาน และใต้มีเพียง 1 ใน 4 ของประเทศ แต่รู้หรือไม่ว่า “คน” 2 ใน 3 ของประเทศ อยู่ที่ภาคเหนือ อีสาน และใต้ นอกจากนี้ ทั้ง 3 ภาคยังมีความสำคัญมากในบางมิติ เช่น กว่า 80% ของแรงงานเกษตรทั้งประเทศอยู่ที่ 3 ภูมิภาค และภาคใต้เพียงแห่งเดียวรวบรวมได้และนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนสูงถึงประมาณ 1 ใน 3 ของประเทศจึงไม่น่าแปลกใจที่หลายหน่วยงาน รวมถึง ธปท. ต้องมีสาขาอยู่ที่ภูมิภาคด้วย โดยสำนักงานภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา เป็นแห่งแรกที่ตั้งขึ้นเมื่อปี 2507 รวมอายุ 60 ปี ถ้าเป็นคนก็เกษียณพอดี แต่แบงก์ชาติเกษียณไม่ได้ กลับต้องเปลี่ยนแปลงการทำงานให้เร็วขึ้น เผชิญความท้าทายมากขึ้น และพบปะผู้คนให้หลากหลายขึ้น เหมือนคนที่ยิ่งหนุ่มสาว

ในปีที่ผ่านมา ทั้ง 3 สำนักงานภาคได้ปรับการทำงานเป็นด่านหน้าลงพื้นที่ รับฟัง พูดคุยกับผู้คนในท้องถิ่นหลัก ๆ ใน 3 ระดับ

1 \ ระดับประชาชน

ยอมรับว่าที่ผ่านมายังมีช่องว่างอยู่มาก โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ห่างไกลยังไม่ค่อยรู้จัก ธปท. ในปีที่ผ่านมา สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงร่วมกับธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ลงพื้นที่กองทุนหมู่บ้านในจังหวัดหนองบัวลำภู ครบทั้ง 717 หมู่บ้าน เพื่อให้ความรู้ทางการเงินและการแก้หนี้ รวมถึงเตือนภัยทางการเงินให้แก่ชาวบ้านด้วย ขณะที่สำนักงานภาคเหนือได้ให้ความรู้กับประธานเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 17 จังหวัด และเจ้าหน้าที่คลังจังหวัดใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดชิดและสามารถให้คำแนะนำประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี และจะขยายผลไปภาคเหนือตอนล่างในปี 2567 ทางด้านสำนักงานภาคใต้ก็มีการให้ความรู้ทางการเงินผ่านคลังจังหวัดครอบคลุมทั้ง 14 จังหวัดด้วยเช่นกัน

ด้านภัยทางการเงิน ชาวบ้านมักตกเป็นเหยื่อผ่านการคลิกลิงก์ปลอมที่หลอกว่าส่งมาจากหน่วยงานรัฐหรือสถาบันการเงินแล้วโดนดูดเงินออกจากบัญชี เพราะชาวบ้านค่อนข้างกลัวหน่วยงานภาครัฐ พอเป็นแบบนี้จึงต้องยิงสื่อสารเรื่องภัยการเงิน โดยให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่เข้าถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ได้แก่ (1) ใช้ภาษาถิ่น ulla เมืองแหล่งใต้ (2) ใช้ influencer ที่เข้าถึงชาวบ้าน เช่น ภาคใต้มีชาวมุสลิมอาศัยอยู่เยอะก็ใช้ influencer ที่เป็นคนมุสลิมด้วยกัน ทางภาคเหนือสื่อสารผ่านพระสงฆ์ ซึ่งเป็นที่นับถือและเข้าถึงชาวบ้าน เช่น พระอาจารย์โพโชค วัดห้วยปลากั้ง ตู๋ลุงสมศักดิ์ พระนักเทศน์ รวมทั้งถวายเป็น “คัมภีร์ไบเบิล” ให้กับพระสงฆ์ตามวัดต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเตือนภัยประชาชน (3) ช่องทางที่เข้าถึงคนในพื้นที่ เช่น วิทยุหมู่บ้าน อาสาสมัครประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้านและชุมชน (อป. มช.) และ TikTok ซึ่งกำลังได้รับความนิยม

ธปท. ถวายข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์ เรื่องภัยทางการเงินแด่พระนักเทศน์วัดห้วยปลากั้ง จ.เชียงราย

ธปท. ลงพื้นที่ให้ความรู้ทางการเงิน ในโครงการจัดการเงินดีเพื่อชุมชนที่ จ.สงขลา

ธปท. ลงพื้นที่กองทุนหมู่บ้านใน จ.หนองบัวลำภู เพื่อให้ความรู้เรื่องภัยทางการเงิน

2 \ ระดับธุรกิจ

ธปท. ให้ข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เป็นประโยชน์ต่อคนทำธุรกิจ มาอย่างยาวนาน โดยในปี 2566 ที่ผ่านมาได้เพิ่มความเข้มข้นขึ้นอีก 2 เรื่อง ได้แก่ (1) การทำประมาณการแนวโน้มเศรษฐกิจภูมิภาค เพื่อให้ธุรกิจใช้ประกอบการวางแผนธุรกิจในปีถัดไป และพัฒนาดัชนีความเป็นอยู่ของคนในภูมิภาค (well-being Index) และ (2) การเป็นคนกลางสร้างเครือข่ายให้คนในพื้นที่ เช่น สำนักงานภาคได้จัดเวิร์กช็อป

ให้คนปลูกทุเรียนมาแลกเปลี่ยนความรู้ หลังจากเกษตรกรมาฟัง แล้วก็ชวนกันไปดูงานต่อที่สวนทุเรียนในภาคตะวันออก เพราะอยากไปเรียนรู้เพิ่มเติม ขณะเดียวกันก็มีนักวิชาการที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีโดรนเพื่อวิเคราะห์โรคพืชแล้วยังไม่รู้ว่าจะเผยแพร่ในวงกว้างได้อย่างไร แต่หลังจากที่ได้มาร่วมงานดังกล่าว ก็มีโอกาสนลงพื้นที่ไปแลกเปลี่ยนความรู้กับชาวสวนตัวจริง

3 \ ระดับองค์กร

เป็นอีกเรื่องที่ ธปท. ทำมาอย่างต่อเนื่อง โดย stakeholders ในพื้นที่ให้การยอมรับว่า ธปท. มีความเป็นกลาง จึงขอฟังความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เช่น แนวทางการพัฒนาเชิงพื้นที่ในด้านธุรกิจ แม้สำนักงานภาคทั้ง 3 แห่งของ ธปท. ไม่สามารถรู้และเข้าใจได้เท่ากับภาคธุรกิจ แต่ใช้จุดแข็งคือเห็นข้อมูลทางเศรษฐกิจและวิเคราะห์ลงรายละเอียดในแต่ละภาคเศรษฐกิจได้ ด้วยเหตุนี้ สำนักงานภาคจึงต้องทำการศึกษาเชิงพื้นที่อยู่ตลอดเช่นภาคเหนือศึกษา “โอกาสทางเศรษฐกิจภาคเหนือจากการเข้ามาของ digital nomad” เพราะเชียงใหม่ติดอันดับ 3 ของโลกในการเป็นเมือง

ที่เหมาะสมกับการทำงานแบบไร้ออฟฟิศ และอันดับที่ 16 ของโลกของเมืองที่ digital nomad ให้ความสนใจ

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ธปท. ลงพื้นที่รับฟังคนท้องถิ่นเพื่อนำความคิดเห็นอันมีค่ามาปรับใช้ในการทำงาน และสำนักงานภาคจะยังดำเนินการโครงการต่าง ๆ ต่อไปเพื่อให้เข้าใจชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศมากยิ่งขึ้น และนำกลับมาพัฒนาหรือปรับนโยบายของ ธปท. เพื่อดูแลความเป็นอยู่ของคนในทุกภูมิภาค